

§ 12 MILJØGODKENDELSE af svinebedrift

Mejrupvej 5
7451 Sands

Herning
Kommune

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af svinebedrift Mejrupvej 5, 7451 Sunds

Dato for meddelelse: 16. januar 2008

CVR-nr: 20156678

CHR-nr: 28361

Ejendomsnummer: 6570110353

Matr. nr. matr. nr. 4s, 4k og 4e Neder Simmelkær By, Simmelkær, 1dq og 1cx Over Simmelkær By, Simmelkær, 1o, 1af og 2ao Snetrup Gde, Simmelkær.

Adresse: Mejrupvej 5, 7451 Sunds

Bedrifts ejer og Ansøger: Kurt Østergård Jensen

Konsulent: Cammi Aalund, Heden og Fjorden Landbrugscenter, Poppelvej 5, 7400 Herning, tlf. 97 12 49 11, e-mail: caa@hflc.dk

Tilsynsmyndighed: Herning Kommune

Rådgiver: Orbicon, Lotte Weesgaard, KS Christian Green

Kontrolleret af: J. Kith Skovgaard

Ikke-teknisk resumé

Kurt Østergaard Jensen har søgt Herning Kommune om tilladelse til udvidelse af den eksisterende produktion på bedriften, Mejrupvej 5, 7451 Sunds.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen fra 208 dyreenheder svin til 266 dyreenheder svin. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1 km vest for Simmelkær, som er den nærmeste byzone i området.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	4
Generelle vilkår	6
Drift og indretning	6
Årsproduktion	7
Vilkår for anlæg	8
Staldinventar og drift	8
Ammoniakreducerende miljøteknologi	8
Lugt	8
Gødnings- og ensilageopbevaring	9
Gyllehåndtering	9
Transport	9
Spildevand m.v.	10
Uheld og driftsforstyrrelser	10
Støj	10
Skadedyr	10
Støv	11
Lys	11
Oplag af olie og kemikalier	11
Affald	11
Vilkår for udspretningsarealer	12
Udbringning	12
Herning Kommunes samlede vurdering	13
Miljøteknisk beskrivelse	21
Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom	26
Bilag 2 Udbringningsarealer, udpegede § 7 og lavbundarealer	27
Bilag 3 Udbringningsarealer, udpegede § 3 og habitatområder	28

Forord

Kurt Østergaard Jensen har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. Husdyrloven¹ af bedriften beliggende på adressen, Mejrupvej 5, 7451 Sunds.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende 207,89 DE til 265,97 DE slagtesvin.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Herning Kommune med bistand fra Orbicon.

Bedriften er tidligere miljøgodkendt af Herning Kommune med miljøgodkendelse af 17. oktober 2007 efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 til 207,89 DE. Denne godkendelse bortfalder ved meddelelse af nærværende godkendelse.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af bedriften.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandlingen af sagen:

- Ansøgning skema nr. 2749 af 24/10 - 2007, ver.3
- Supplerende oplysninger ved mail af 15/9 - 2007.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser, skal ansøgningsmateriale samt udkast til godkendelse af bedriften i henhold til Husdyrloven § 55 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Ansøgningsmateriale samt udkast til godkendelse er offentliggjort hhv. den 15. august 2007 og den 30. november 2007.

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst

Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Herning Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den 16. januar 2015. Herning Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2015.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12/2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 648 af 18/6/2007

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. senest 13. februar 2008 påklages til Miljøklagenævnet. Miljøklagenævnet kan bestemme at en evt. klage har opsættende virkning.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Herning Folkeblad den 16. januar 2008.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, men indsendes skriftligt til Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning eller pr. mail til landbrugsgruppen@herning.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

J. Kith Skovgaard
Miljøsagsbehandler

Kopi sendt til:

- Heden og Fjorden, Landbrugscentret, Poppelvej 5, 7400 Herning, tlf. 97 12 49 11, e-mail: info@hflc.dk
- Ejere af aftalearealer: Jens Laursen, Langbakkevej 7, 7451 Sunds,
Claus Brian Rasmussen, Hvidmosevej 12, 7451 Sunds
Henrik Kragelund Jensen, Røjervej 33, 7451
Ib Tranbjerg Andersen, Mejrupvej 7, 7451
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-post: leif.poulsen@tele2adsl.dk
- Feldborg Statsskovdistrikt, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-post: feldborg@sns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, Bent Rasmussen, Vardevej 23, 6933 Kibæk. E-post: herning@dn.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Ved Karsten Johansen E-post: lundthing@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dbof@mail.tele.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Mejrupvej 5, 7451 Sunds samt de udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28361 og CVR nr. 20156678.
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Miljøgodkendelse af 17. oktober 2007 efter miljøbeskyttelseslovens kap 5 bortfalder ved meddelelse af denne § 12 godkendelse efter Husdyrloven.
5. Tilsynsmyndigheden skal straks orienteres om følgende forhold:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
6. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
7. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
  - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelige.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at svinebedriften indrettes og drives i overensstemmelse med et i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 2.

Det vurderes at ejendommen Mejrupvej 5, 7451 Sunds ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

Denne godkendelse erstatter tidligere meddelt godkendelse da forudsætningerne for de miljømæssige vurderinger er ændret.

Det er Herning kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Årsproduktion

8. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 265,97 DE svarende til 8700 slagtesvin fra 34 til 108 kg. Det maksimalt tilladte antal stipladser er 2400.
9. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller så længe både det maksimale antal DE og genekriteriet for lugt ikke overskrides.
10. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - Når besætningen er nået op på 265,97 dyreenheder,
  - besætningens/produktionens størrelse den 16. januar 2009.
11. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.

- Årsproduktion

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses³ definitioner.

Jævnfør vilkår 1 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides. Ligeledes må antal stipladser ikke overskrides.

Reguleringen er mulig at styre, idet slagtevægt fremgår af slagteriafregninger eller planårsopgørelser fra slagteri.

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

Vilkår for anlæg

Staldinventar og drift

12. Der skal være overbrusningsanlæg, hvor staldluften tilføres forstøvet vand i samtlige stalde.
13. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
14. Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.
15. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

16. Det etablerede gyllekølingsanlæg i gyllekanalerne skal være i drift året rundt (8760 timer).
17. Der skal være timetæller på varmepumpen til dokumentation af driftstiden.
18. Den månedlige driftstid skal indføres i driftsjournalen. Driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Lugt

19. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
20. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringning af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar og drift

Det anbefales at overbruse i 2-4 minutter én gang i timen i slagtesvinestalde med lavtryksanlæg ved staldtemperaturer under 22°C, mens der ved staldtemperatur over 22°C anbefales overbrusning i 4-6 minutter hver halve time.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbagesug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningsslangen er forsynet med kontraventil.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager opfyldes ved at etablere gyllekøling i slagtesvinestald 1. Ved gyllekøling minimeres husdyrgødningens fordamning af NH₃.

Gylletankene på hhv. 2000 m³ og 3000 m³ ligger i bufferzone 2 dvs indenfor 1000 m fra et § 7 udpeget naturområde. Den højeste deposition fra anlægget til naturområdet er beregnet til 0,00 kg N/ha. Herning Kommune har derfor vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet.

- Lugt

Det er tilladelsesmyndighedens vurdering, at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde. Derfor er der stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Gødnings- og ensilageopbevaring

21. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendomsniveau (Mejrupvej 5).
22. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
23. Rørforbindelser til gyllebeholderne nr. 2 og 3 skal trykprøves minimum 1 gang årligt af autoriseret kloakmester. Dokumentation skal efterfølgende indsendes til kommunen.
24. Der skal forlægge dokumentation for at svinegylle svarende til 108,9 DE fraføres og udspredes på aftalearealer.

Gyllehåndtering

25. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
26. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
27. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Transport

28. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 12 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Der er sat vilkår til trykprøvning af rørforbindelserne til gylletankene 2 og 3 beliggende 500 m syd for bedriften for at sikre at der ikke opstår utætheder, der kan give anledning til forurening af jord og grundvand.

Det vurderes, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner mm.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn, samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses, f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.

Det vurderes, at kranpumpe på vogn med returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. Derudover er de to store gyllebeholdere placeret i åbent land i nærheden af udbringningsarealerne. For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Spildevand m.v.

29. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samle-tank eller gyllesystem.
30. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
31. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af vand sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Uheld og driftsforstyrrelser

32. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
33. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest 1 måned efter meddelelsen af denne godkendelse dvs. den 16. februar 2008 til tilsynsmyndigheden.
34. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen.
35. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Støj

36. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

Skadedyr

37. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
38. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

Der må ikke være et spjæld således at vand fra vaskepladsen kan bortledes til dræn.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig.

- Støj

Der etableres ikke nye støjende anlæg i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå støjgener.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektiv, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt!

Støv

39. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.
40. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

41. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
42. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

43. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
44. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant, så en mængde mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
45. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand/grundvand.

Affald

46. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
47. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
48. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis: at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Der er etableret udendørslamper på gavlene ud mod vejen, ellers er der ingen natbelysning i staldene. Der forventes ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

- Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

49. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
50. Der skal på ejede og forpagtede udspretningsarealer anvendes et sædskifte svarende til standardsædskifte S12 eller et sædskifte med bedre udvaskningsindex.
51. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
52. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
53. Der må kun ske udspretning på de i ansøgning angivne aftalearealer (jf. bilag 2) samt i henhold til gældende regler. På aftalearealerne må der afsættes flg. til hver bedrift:

Bedrift	Mark nr.	Samlet mængde husdyrgødning
Langbakkevej 7, Sunds	65,66,67,82,83,84,85 (34,88 ha)	49 DE/993 m ³
Mejrupvej 7, Sunds	95 (5,04 ha)	4,9 DE/100 m ³
Hvidmosevej 12, Sunds	4,87,88,89,90 (21,33 ha)	30 DE/904 m ³
Strandvejen 67, Sunds	55,58,60,61,62,63 (33,38 ha)	25 DE/750 m ³

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Ingen af de ejede/forpagtede arealer (114,14) er beliggende i nitratklasser eller nitratfølsomme indvindingsoplande. Der er derfor ikke sat vilkår til særlige tiltag udover lovens beskyttelsesniveau.

Arealerne er beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Det vurderes for arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning, derudover nedfældes flydende husdyrgødning indenfor 1000 m fra § 7 areal jf. krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen. 90 % af husdyrgødningen nedfældes. Herning Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper. Det vurderes, at harmoniarealet er overholdt.

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor, men kravet om P-overskud er overholdt, og det er derfor ikke relevant at kræve en yderligere reduktion.

De standardsædskifter og fodertiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af udvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbruget og dermed også til grund for overholdelsen af de fastlagte beskyttelsesniveauer. Derfor skal det dokumenteres, at der anvendes et S12 sædskifte på alle ejede og forpagtede udspretningsarealer.

Der udspretnes gylle på 94,64 ha aftalearealer. Ingen af disse arealer er omfattet af nitratfølsomme indvindingsområder eller områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3. Det vurderes, at det er tilstrækkeligt at stille vilkår om den samlede mængde husdyrgødning til hver bedrift og hvilke arealer, der er tale om, samt at udspretningen sker efter gældende regler.

I forhold til udspretning er BAT at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes at bedriften lever op til BAT.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, *ikke* vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af forpagtning og gylleaftaler på i alt 208,8 ha. Det har givet mulighed for at udbygge svineproduktionen på bedriften. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Alternativt kunne man have satset på udvidelse på en anden ejendom. Men da dette ville give en del ekstra transportarbejde og desuden indebære en langt mere besværlig daglig drift, anses dette ikke for at være et realistisk alternativ, der da heller ikke er undersøgt nærmere.

Kommentarer til udvidelsen

I foroffentlighedsfasen er der ikke indkommet bemærkninger til projektet.

I offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Energi
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1 km vest for Simmelkær, som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. Nærmeste § 3 naturområde (efter Naturbeskyttelsesloven) er en mose ca. 550 meter syd for ejendommen samt en hede ca. 900 meter syd for ejendommen. Nærmeste § 7 område (efter Husdyrloven) ligger ca. 1200 meter sydvest for ejendommen. Der er en afstand på 2,7 km til habitatområde "Oustruphede med Røjen bæk". (Afbilledet på bilag 2 og 3).

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, og der skal ikke etableres nye gylletanke. To af de tre gyllebeholdere er placeret i åbent land ca. 500 m syd for ejendommen og gyllen pumpes ud til disse beholdere. Der er således en mindre transport af gylle.

Det vurderes, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)

Generelt i forhold til naboer kan det oplyses, at kommunen aldrig har modtaget klager over lugt, støv og støj fra ejendommen.

- Lugt

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af et dyrehold på 265,97 DE i slagtesvin. De angivne DE er opgivet i henhold til

den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides.

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug, ligger ca. 220 meter fra staldanlægget. Den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 175 meter. Nærmeste byzone ligger mere end 1 km fra bedriften.

Der er stillet krav om overbrusningsanlæg (er etableret på bedriften) for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder (grise har ikke svedkirtler). Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udsugning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, kan også give anledning til lugt. De to store gylletanke er placeret i åbent land.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirk-

ning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra ejendommen forventes det ikke at give væsentlige problemer. For at begrænse støvgener henvises der dog til god landmandspraksis: at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og en øget transport til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transportere er efter Kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

Energi

Der blev lavet energirapport for ca. 1½ år siden på hele ejendommen. Ejendommen er tilknyttet energistyring i dag.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Herning Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information er bl.a. at bedriften udfærdiger en miljøreddegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab.

- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at den udarbejdede beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, ellers går planen i glemmebogen. Planen skal ligeledes gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den. Derfor stilles der krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn, samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

Det vurderes, at den anvendte kranspumpe på vogn med returløb er tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

Der stilles krav om trykprøvning af rørforbindelserne til gylletankene 2 og 3 beliggende 500 m syd for bedriften for at sikre, at der ikke opstår utætheder, der kan give anledning til forurening af jord og grundvand.

For at undgå forurening pga. spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Herning Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale anvisningsordning.

Derudover skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 12 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Ingen af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Alle arealer ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser. For disse arealer, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

BAT og god landmandskab i forhold til udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Overfladevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

På tilsyn på ejendommen er det konstateret, at der er etableret et spjæld, således at overfladevand fra vaskepladsen kan bortledes til dræn. Der kan ikke gives tilladelse til et sådant spjæld, da sikkerheden mht. vaskepladsen ikke skal være afgørende for, om man husker at stille spjældet rigtigt.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbage sug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningsslangen er forsynet med kontraventil.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

-Vandløb

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af vandløb. De fleste arealer ligger ved C-målsat sidetilløb til Storå. To arealer (43, 44) ligger ved vandløbet Hodsager Lilleå som er målsat til B2. Hodsager Lilleå løber til Storå. Målsætningerne er ifølge Regionplan 2005 fra Ringkøbing Amt nu Landsplandirektiver.

Jvf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætning-

ger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Målsætningen for Hodsager Lilleå var ved den seneste undersøgelse iflg. regionplan ikke opfyldt pga. dårlige fysiske forhold og okker.

Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Der er kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. Årsagen til manglende målopfyldelse skyldes de fysiske forhold samt okker. På det grundlag vurderes det, at udvidelsen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningen.

- Fjord opland

Ejendommen og udspreddingsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord.

Nissum Fjord er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og EF-habitatområde og af den grund er Danmark internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi.

Målsætningerne for fjorden er ikke opfyldt. Fjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativ effekt på miljøtilstanden i fjorden.

Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav i nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på driftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor "50 %" vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og "100 %" vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er udenfor nitratklasse 1-3. Da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, er DE-reduktionsprocenten

sat til 100 %, dvs. det generelle harmonikrav reduceres ikke ift. nitrat beskyttelsen.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Da der er valgt et sædskifte der er bedre end referencesædskiftet stilles der krav om anvendelse af dette. Valg af sædskifte har nemlig stor betydning i beregningerne af udvaskningen og fosforoverskuddet.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,4 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,38 DE/ha.

Da DE_{reel} er mindre end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. Udvasningen af N er beregnet af via Farm-N til 88,6 kg N/ha uden virkemidler og 87,1 kg N/ha med virkemidler. Desuden er udvasningen af N i nudrift situationen beregnet til 87,8 kg N/ha. Dvs der udvaskes mindre kvælstof ved ansøgt drift end i nudrift situationen.

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Tre af arealerne er beliggende i lavbundsområder, omfattet af okkerklasse 1.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Tre af arealerne (mark 42, 43, 44) er beliggende i lavbundsområde, men da markerne ikke er drænedede og lavbundsarealet er omfattet af okkerklasse 1 påføres ingen yderligere restriktioner mht. fosfor. Udspreddingen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for.

Det vurderes ud fra beregningerne, at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Nissum Fjord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Hele Nissum Fjord samt store landområder omkring fjorden er udpeget som Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

Ingen af udspreddingsarealerne ligger indenfor dette område, men ejendommen og udspreddingsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord.

Ca. 1, 5 km fra udbringningsareal og 2,7 km fra anlægget er habitatområde "Ovstrup Hede med Røjen Bæk" beliggende (bilag 3). Arealerne afvander ikke til dette.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde. EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Det er vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke fjordområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveau er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i havområderne.

Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen medfører ikke væsentlige påvirkninger af relevante vandløb. Bedriften overholder de generelle landbrugsregler. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevand og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Nissum Fjord. Der er ikke naturområder hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Natur

- Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger i et område, der er udpeget som spredningskorridorer.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 2 og 3) er angivet, hvilke naturtyper der på ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse samt § 7 i lov om husdyrbrug.

De nærmeste § 3 naturarealer ift. ejendommen er:

- Syd for ejendommen, i en afstand af ca. 550 m, ligger en mose. Mosen er C-målsat i Regionplanen fra 2005.
- Ca. 920 m syd for ejendommen, ligger en hede. Heden er C-målsat i Regionplanen fra 2005.
- Nord for ejendommen er der ca. 800 m til en mose der er C-målsat i Regionplan 2005.

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- 1200 m sydvest for staldanlægget ligger en hede som er målsat som C-målsat i Regionplanen fra 2005.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige, at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler, dræning og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af området beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ §§ 24 og 38. Det er oplyst at ca. 90 % af husdyrgødningen nedfældes. På det vedlagte

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

kort (bilag 2 og 3) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften og arealerne. Det fremgår hvilke naturtyper der er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse, samt hvilke af disse arealer der er udpeget efter § 7 i husdyrbrugsloven.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 567 kg N/år, således at den samlede emission i alt bliver på ca. 3761 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, men de to gyllebeholdere placeret i åbent land ligger ca. 950 m øst for et § 7 areal og dermed i bufferzone II for dette areal, staldanlægget er beliggende ca. 1200 m nordøst for § 7 arealet. Det beregnede bidrag til § 7 arealet fra stald og lager er beregnet til 0,00 kg N/ha, hvorfor der ikke stilles yderligere reduktionskrav. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 15 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidsvarende staldsystem. Med den valgte staldsystem samt etablering af gyllekøling i den store svinestald overholdes kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

§ 3 moserne henholdsvis nord og syd for ejendommen har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 10-17 kg N/ha/år og heden syd for ejendommen har en tålegrænse på 10-15 kg N/ha/år.

De nævnte naturtyper findes naturligt under næringsfattige forhold, og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstofdepositionen. Tålegrænsen for hederne er relativt lav, og baggrundsbelastningen i området vurderes allerede højere end tålegrænsen. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 22,5 kg N/ha/år.⁵

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Den højeste deposition i nærmeste § 7 naturområdet (§ 3 hede ca. 1,2 km sydvest for ejendommen og 950 vest for gyllebeholderne) er beregnet til 0,00 kg N/ha. Udvidelsen vil medføre en forøgelse i kvælstofemissionen, men det vurderes ikke vil have en væsentlig betydning for det omtalte § 7 areal.

De øvrige nærmest beliggende naturarealer vurderes ikke at blive påvirket med en væsentligt merbelastning af luftbåren kvælstof. Denne vurdering er med baggrund i af udvidelsen giver ikke giver anledning til en øget kvælstofdeposition i 1200 meters afstand og dermed vurderes merdepositionen i 550-920 meter også for værende meget lav.

- Kumulativ effekt

Dele af anlægget ligger indenfor 1000 meter fra et §7 beskyttet område. Derfor skal eventuelle øvrige landbrug over 75 DE i bufferzone 2, som ligger indenfor 1000 meter fra de dele af anlægget, der ligger i bufferzone 2, medregnes i den kumulative effekt. Ét andet landbrug over 75 DE ligger i samme bufferzone (Røjervej 66), men da det ligger mere end 1000 meter fra den del af anlægget, der ligger i bufferzone 2, er denne ejendom ikke medregnet i den kumulative effekt.

- Forhold til Natura 2000-områder

Ingen af bedriftens arealer ligger inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder. Der er mere end 1000 m fra bedriftens ejede/forpagtede arealer til nærmeste habitatområde.

Bedriftens driftsbygninger ligger ca. 2,7 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde som er Oustruphede med Røjen bæk. Da svinebedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Depositionen fra punktkilden på alle disse arealer er beregnet til maksimalt 0,00 kg N/ha/år.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af svinebedriften vurderes derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

- Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, vandflagermus og langøret flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

- Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

⁵ Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug

Herning kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Herning Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper væsentligt såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter væsentligt.⁶

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på oplysninger, der er modtaget fra ansøger. Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold og områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften indgår – tillige med regionplanens målsætninger og retningslinjer – i vurderingerne.

Kommunen noterer, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. er under løbende revision. Beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen Mejrupvej 5 uden for bufferområderne. Dette skyldes primært – som anført foran – at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion mv. fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det Herning kommunes opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en

reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

---

⁶ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Kurt Østergaard Jensen
Adresse: Mejrupvej 5, 7451 Sunds
Telefon: 97143203
Mobil: 40346703
E-mail mejrupvej5@dlgtele.dk

Oplysninger om ejendommens placering

Staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i landzone. To af de tre gyllebeholdere er placeret i åbent land ca. ½ km fra staldanlægget. Ejendommens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i primær jordbrugsområde. Bygningsmæssigt er der ikke tale om udvidelse af de eksisterende svinstalde eller gylletanke.

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger i et landbrugsområde 1 km vest Simmelkær. De eksisterende stalde skal rumme udvidelsen, der er en gammel slagtesvinestald, en sygestald og en nyere (bygget i 2003) slagtesvinestald delt op i 3 parallelle længer. Der plantes ikke yderligere. Der er fire udendørs lys påmonteret staldgavlene.

Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	223 m
Byzone	Ca.1200 m
Samlet bebyggelse i landzone	Ca.1250 m

Husdyrgødning

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen:

Der produceres årligt 4351m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand, der ledes til gyllebeholder. Gylle pumpes ud til gylletankene placeret ca. ½ km fra staldanlægget.

Gylle nedfældes til vårsæd og udlægges med slanger til vintersæd og frøgræs. Cirka 90 % af ejendommens gødningsproduktion tilstræbes nedfældet, mens resterende 10 % udbringes med slæbeslanger i afgrøder. Udbringningen sker fra marts til maj og august til september.

Opbevaringskapacitet for gylle			
Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³
Kanaler i eks. stalde	1989	-	100
Kanaler i ny stald	2003	-	500
Gylletank nr. 1	1980	1997	600
Gylletank nr. 2	1992	2002	2000
Gylletank nr. 3	2003		3000
I alt			6200

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udspredes slam eller andet affald.

Foder

Automatisk foderanlæg, der kører i døgndrift. For at begrænse udledningen af N og P fra svinene arbejdes der på at få en høj fodereffektivitet og tilvækst som muligt. Derfor udføres der jævnligt E-kontrol af besætningen med dertil hørende opfølgning. Der er endvidere indkøbt en ny type foderautomat i den nye stald - under disse er der polyester-beton til opsamling af spild. Erfaringerne viser at dyrene gerne vil æde spild på dette, men ikke hvis det er på alm. spalter.

Egen avl opbevares på ejendommen i siloer og planlager indtil opfodring.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed

	Ansøgt produktion ha
Ejet/forpagtet areal	114,14
Aftaleareal	94,64
I alt	208,78

Harmoniarealet

Med en belastning på 1,4 DE pr. ha og en besætning på 266 DE er harmoniarealet beregnet til 190 ha. Der afsættes gødning fra 108,9 DE til aftalearealer og dermed er harmoniarealet for de resterende 157,1 DE på 112 ha og dermed er harmonikravet overholdt. Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udspreddningsarealet.

Bedriftens indretning

Se bilag 1.

Gyllekanaler tømmes hver 3. uge på hverdage vha. et 'træk og slip' udmugningssystem.

Den gamle svinestald med 456 stipladser (produktion 616 dyr) og sygestald med 24 stipladser (produktion 20 dyr) har mekanisk ventilation, som er i drift døgnet rundt året rundt. Placering af afkast er 6 m over terræn. Den nyeste svinestald (bygget i 2003) med 1920 stipladser (produktion 8064) er med naturlig ventilation og udstyret med gardiner. Dette kan give støj fra grisene men til gengæld er der ingen ventilationsanlæg, der støjer.

Mht. til støjklender er der ventilationsanlæg på den gamle svinestald samt et foderanlæg der er placeret i foderlade, for at sænke støjniveauet.

Alle gyllebeholdere er med uden fast overdækning men med naturligt flydelag. Gyllebeholderne overvåges via logbog.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug	Før	Efter
Dieselolie	15.000 liter	15.000 liter
Halm/foder	1400 tons	1600 tons
Elforbrug	130.000 kwh	Ca. 150.000 kwh
Vandforbrug	4500 m ³	6000 m ³

Varmen fra gyllekøling genanvendes til vådfoderet i fermenteringsanlægget. Yderligere bliver noget af varmen brugt til gulvvarme i staldene, mens grisene er små. Produktion af eget foder resulterer i bedre optagelse og dermed lavere foderforbrug.

Der anvendes drikkekopper, som sparer på vandforbruget

Opgørelse over transporter i forbindelse med driften

Transporter/år	Før	Efter
Smågrise	13	13
Slagtesvin	52	52
Døde dyr	75	75
Indkøbte foderstoffer	30	35
Eget korn	0	0

Smågrisene bliver leveret kl. 7 mandag morgen. Udlevering af slagtesvin foregår i tidsrummet kl. 8-9

Skadedyr

Mortalin-ordning benyttes til rottebekæmpelse på ejendommen. Fluer bekæmpes kemisk både som forebyggende og behandlende. Foder opbevares således, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Affald

Alt affald håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen.

Der bliver leveret omkring 1-3 ton brændbart affald om året til genbrugsstationen.

Plast, medicin og kemikalier afhentes af teknisk forvaltning.

Farligt affald

Olie- og kemikalieaffald opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak. Opsamlingspladsen er under tag og indrettet således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde, f.eks. ved brug af spildbakke. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.

Døde dyr

Døde dyr bliver straks fjernes fra besætningen og bortskaffes til autoriseret destruktionsanlæg. Indtil afhentningen bliver døde dyr opbevaret på fast bund og under tæt overdækning således, at der i tidsrummet inden afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold.

Sprøjtemidler

Påfyldning af pesticider sker på befæstet plads med kemikaliepåfyldningsudstyr på sprøjten. Rengøring af sprøjteudstyr sker på samme plads eller i marken. Opbevaring af kemikalier sker i aflåst kemikalierum. Mængden på lager om vinteren er så lidt som muligt - max. 50 liter.

Medicin

Medicin opbevares i medicinkasse i aflåst forrum.

Kunstgødning

Kunstgødning opbevares aldrig på ejendommen.

Olie og kemikalier

Olietank på 2500 l til dieselolie på betongulv i uopvarmet maskinhus.

Spildevand

Forbruget af vaskevand ved ansøgt produktion til staldrengøring og til vandforbrug på vaskepladsen er på 500 m³. Vaskevand ledes til gylletank. Der er ingen toilet i staldene.

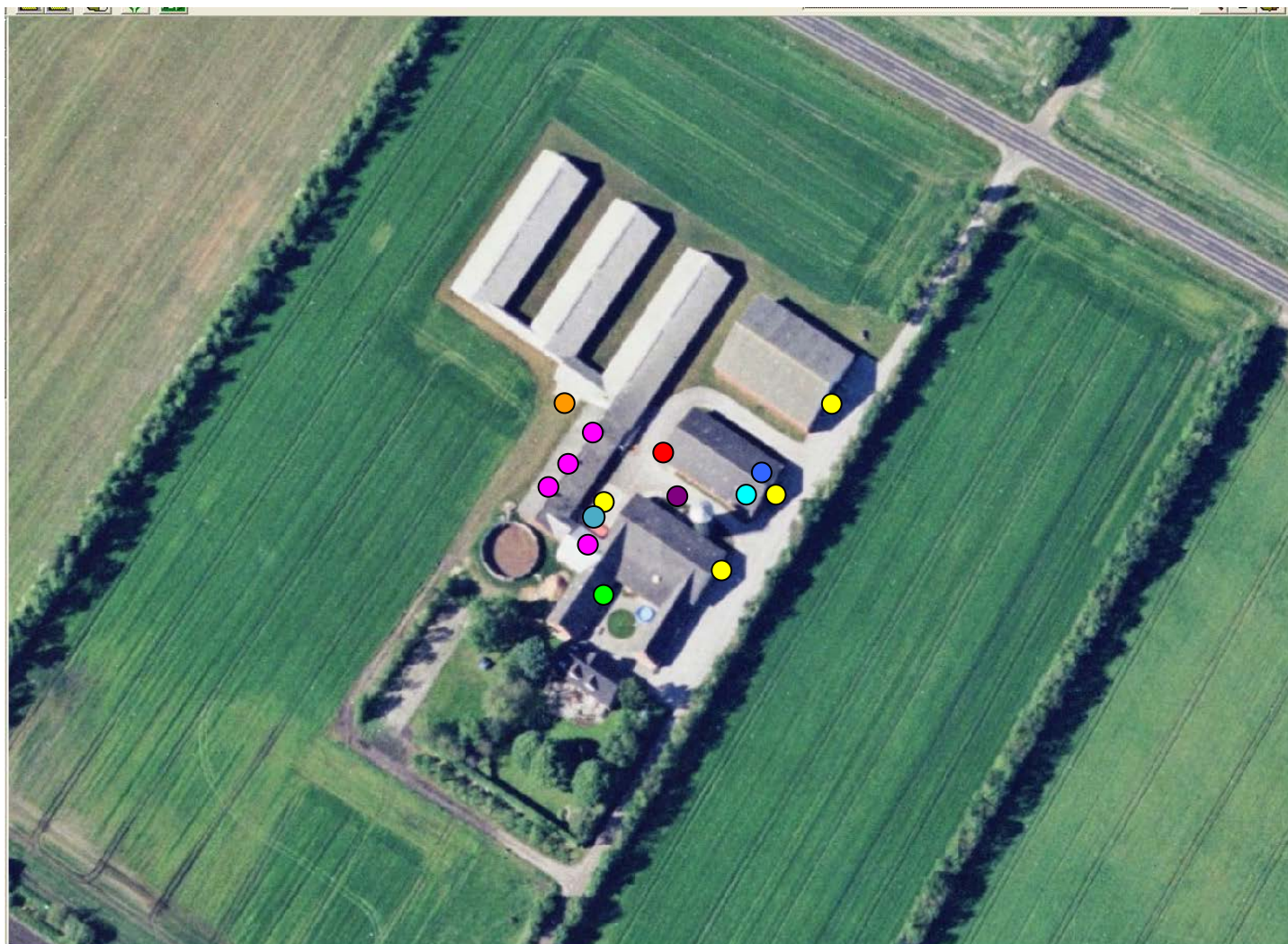

Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom

Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Bygningsmaterialer og farve på facade
A	Svinestald gardinventilation – giver meget mindre lugt	Ca. 1658	5,3	Røde glatte facadesten
B	Maskinhus	Ca. 600	Ca. 6	Rød mursten
C	Kartoffel kølelager værksted	Ca. 400	Ca. 5,5	Rød mursten
D	Foderlade	Ca. 400	Ca. 5,5	Rød mursten
E	Garage		5,5	Rød mursten
F	Lager		4,4	Rød mursten
G	Slagtesvinestald		4,8	Rød mursten
H	Stuehus	148	4,8	Rød mursten
I	Gyllebeholder	600 m ³	Ca. 180 over jorden	
J	Gastæt silo			
K	Syge stald		4,5	
L	Gyllebeholder i mark	2000 m ³	Placeret 550 m syd for bedriften	
M	Gyllebeholder i mark	3000 m ³		

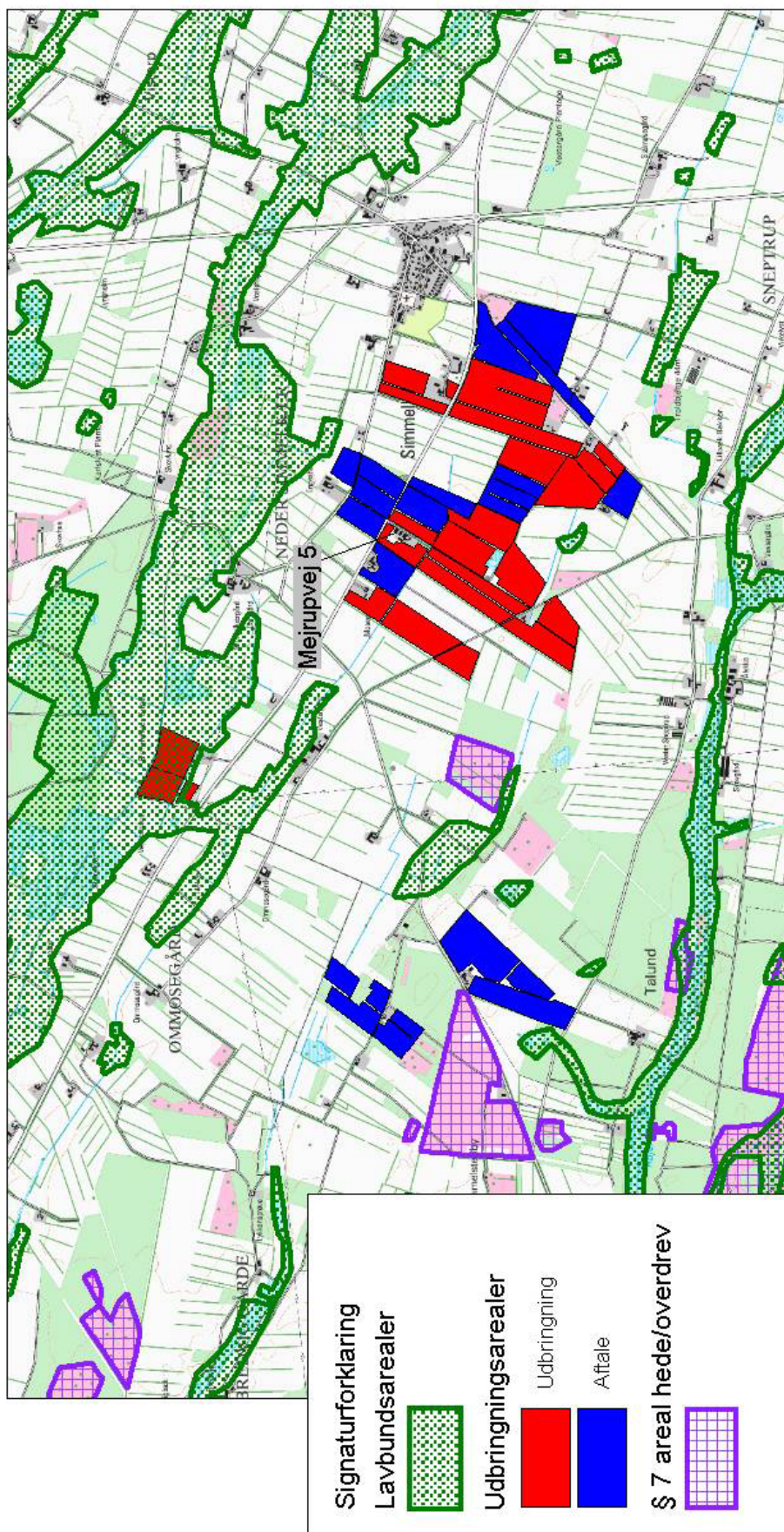
Bilag 1 fortsat - oversigt over indretning.

Signaturforklaring:

- = Kemikalie
- = Motorolie
- = Dieseltank på jorden
- = Udendørslys
- = Omklædning / Bad
- = Afhentningsplads for DAKA
- = Drikkevandsboring
- = Ventilationsafkast
- = Vaskeplads

Bilag 2 Udbringningsarealer, udpegede § 7- og lavbundarealer

Bilag 3 Udbringningsarealer, udpegede § 3- og habitatområder

